

Verkiezingsprogramma Ronduit Open 2022

Versie 12 januari 2022

Het karakter van Ronduit Open

Ronduit Open neemt met overtuiging als plaatselijke partij deel aan de verkiezingen voor een nieuwe gemeenteraad van Leudal. Wij vinden het belangrijk om dicht bij de inwoners te staan en politiek te bedrijven vanuit de basis. Wij staan tussen de mensen en willen luisteren naar en praten met de mensen in de zestien kernen van Leudal. We willen de politiek toegankelijk maken. Daarom besteden we veel tijd aan ombudswerk. Wij doen dat zonder gebonden te zijn aan welke landelijke partij dan ook. Wij zijn onafhankelijk en kunnen vrijuit spreken in het belang van onze gemeente en haar inwoners. Wanneer zaken niet goed lopen, dan benoemen we dit en doen we voorstellen voor verbetering.

Onze principes

Opkomen voor wat kwetsbaar is

Mensen in nood moeten worden geholpen. Burgers kunnen in problemen komen zonder dat ze daar zelf iets aan kunnen doen. Dan kan er hulp nodig zijn. Die hulp moet laagdrempelig worden verleend zonder lange procedures en zonder bureaucratisch gedoe. Mensen kunnen ook kwetsbaar zijn omdat ze minder mondig zijn of niet hun weg kunnen vinden in het vaak ingewikkelde overheidsbeleid. Ook voor die burgers komen wij op.

Maar ook natuur en cultuur zijn kwetsbaar en verdienen bescherming. Vanwege de zucht naar economisch gewin is veel kostbaars verloren gegaan. Ronduit Open stelt hoge eisen aan de bescherming van natuur en landschap. Ook onze cultuur verdient bescherming.

Kritisch

Ook wat niet goed gaat moet aan de orde komen. Dus geen problemen onder de tafel houden.

Daarom benoemen we klip-en-klaar zaken die binnen de gemeente niet goed gaan. Wij zien een samenleving ontstaan waar er veel mondige en digitaal bekwaam zelfstandige burgers volwaardig meedoen met de samenleving. Kritische burgers kunnen het de overheid wel eens lastig maken maar zij zijn ook kostbaar omdat ze de vinger leggen op zwakke punten in het beleid. De overheid is geen monopolist

meer maar moet burgers als volwaardige partner gaan zien. Ook burgers hebben kennis en ideeën.

Verzet tegen onrecht.

Voor de wet zijn we allemaal gelijk maar de ene burger krijgt iets voor elkaar dat de ander niet lukt. Daar verzetten we ons tegen. Wanneer het optreden van de overheid rechten van burgers aantast moet daar een dringende noodzaak voor zijn. Bestaande rechten wegen bij ons zwaar. Dus niet de één een recht geven dat ten koste gaan van de rechten van een ander.

Een zorgvuldig financieel beheer

Dus geen uitgaven zonder noodzaak. Wij vinden dat de lasten voor burgers enkel mogen worden verhoogd wanneer daar een gegronde reden voor is.

Openheid

De roep om openheid was de aanleiding om Ronduit Open veertig jaar geleden op te richten. Burgers moeten weten welke besluiten worden genomen en ze hebben recht op een duidelijke uitleg.

Vernieuwing

Op tal van terreinen heeft Ronduit Open, ook de afgelopen jaren, voorstellen gedaan voor vernieuwing. Bijvoorbeeld op organisatorisch terrein, bedrijfsvoering, financiering, met betrekking tot de planologie, de woningbouw, landbouwbeleid, de regionale samenwerking, kunst- en cultuur, gemeenschapshuizen enz. Maar vernieuwing blijft lastig. Het vraagt om loslaten van oude patronen. Wij blijven ons sterk maken voor een overheid die aansluit bij de behoeftes van burgers en daar is vernieuwing voor nodig. En ook lef om nieuwe wegen in te slaan.

SPEERPUNTEN

- 1. Wij komen op voor wat kwetsbaar is (mensen, natuur en cultuur)**
- 2. Geen onnodige uitgaven. Wij houden de belasting laag.**
- 3. Een raadslid is een volksvertegenwoordiger en helpt burgers waar nodig.**
- 4. Samen op zoek naar een betere en toekomstgerichte inrichting van ons buitengebied.**
- 5. Meer woningen!**
- 6. Wij staan voor onze verenigingen en vrijwilligers**
- 7. Wij denken mee met onze ondernemers.**
- 8. Niemand valt bij ons buiten de boot. Iemand die hulp nodig heeft helpen we.**
- 9. Leefbaarheid handhaven en verbeteren in al onze kernen.**
- 10. Leudal is dienstbaar aan haar inwoners.**

HET PROGRAMMA

Sociaal beleid

Leudal is een sterke sociale gemeenschap. Er zijn vele voorbeelden van onderlinge hulpverlening. Denk aan mantelzorg, huiskamerprojecten, burenhulp. Er is een mooi verenigingsleven. Daar zijn we trots op. Verenigingen zijn niet enkel belangrijk voor vrijetijdsbesteding en uitoefening van een hobby. Ze zijn ook belangrijk omdat ze een gemeenschap verbinden en overeind houden. Dat is extra belangrijk in kleine kernen.

Een bijzondere plaats verdient vrijwilligerswerk. Vrijwilligers moeten worden gewaardeerd en gefaciliteerd. Vrijwilligers weten heel goed zelf wat er nodig is. Ze betekenen veel voor medeburgers en doen taken waar de gemeente niet meer aan toekomt. Dat willen we koesteren.

Sociale voorzieningen en diensten moeten toegankelijk en laagdrempelig zijn zonder ingewikkelde procedures. Dat stelt eisen aan een goede en heldere communicatie. Wie hulp nodig heeft moet die krijgen. We willen een gemeente die aanspreekbaar is. Regels moeten helder en begrijpelijk zijn. Regels en procedures mogen geen sta-in-de-weg zijn. De gemeente moet naast en niet tegenover de mensen staan als er hulp nodig is. Dat vraagt een dienstbare houding. Tegelijkertijd moet bewust misbruik van voorzieningen worden aangepakt.

Belangrijk is ook dat er op sociaal terrein niet naast elkaar heen wordt gewerkt door allerlei instanties. We willen het beschikbare geld besteden aan het helpen van burgers. Duidelijke afspraken dus over wie wat doet. Niet burgers van het ene naar het andere loket verwijzen. Geen koninkrijkjes waardoor de één niet weet wat de ander doet. Een goede samenwerking tussen bijvoorbeeld jongerenwerk, onderwijs, medische diensten en veiligheidsbeleid. Dat zijn nu vaak eilanden zonder dat er sterke verbindingen zijn. Dat moet anders. De gemeente moet ook openstaan voor vernieuwende initiatieven binnen de gezondheidszorg.

Onderwijs

Wij willen voor onderwijs één aanspreekpunt bij de gemeente zodat school, ouders en leerlingen snel contact kunnen leggen en signalen op de juiste plek terecht komen. Maar niet alleen op de scholen, maar ook binnen met name verenigingen en jeugdclubs wordt binnen het sport- en activiteitenprogramma ruimte gecreëerd voor het herkennen van hulpbehoeften bij verschillende doelgroepen.

Ronduit Open vindt dat basisonderwijs in kleine kernen overeind moet blijven mits daarvoor voldoende draagvlak en betrokkenheid is bij burgers. De gemeente moet initiatieven vanuit de basis ondersteunen. Dus geen formele en afstandelijke houding aannemen. Burgers er actief bij betrekken. Zonder draagvlak en inzet van burgers zullen initiatieven niet van de grond kunnen komen. Duidelijk zijn over wat

wel en niet kan. We zijn trots op wat er het afgelopen jaar is bereikt in Buggenum, Heibloem en Kelpen-Oler.

We vinden het ook belangrijk dat kwalitatief goed voortgezet onderwijs in Leudal behouden blijft. Bij ingrijpende investeringen in gebouwen (verbouw of nieuwbouw) dient de gemeente een goed en volledig overzicht te hebben van alternatieven alvorens een keuze te maken. Het gaat doorgaans immers om veel geld. Ook moet worden nagegaan of koppelingen mogelijk zijn tussen investeringen in scholen en bestaande gemeentelijke accommodaties. Er moet ruimte zijn voor vernieuwende initiatieven. Dus niet alleen denken vanuit bestaande organisaties maar de jongeren er zelf actief bij betrekken.

Verenigingen

Verenigingen waren, zijn en blijven voor ons een voorwaarde voor een optimale leefbaarheid in onze kernen. We zien echter ook dat verenigingen het lastig hebben en dat in een aantal gevallen het noodzakelijk is dat verenigingen gaan samenwerken om levensvatbaar te blijven.

Robuuste, zelfstandige en toekomstbestendige verenigingen blijven we ondersteunen. Dat doen we door het beschikbaar stellen en onderhouden van accommodaties.

Daarnaast subsidiëren we verenigingen extra die inzetten op jeugd. Ook ondersteunen we verenigingen die samen met andere verenigingen, kern overstijgend gaan samenwerken om klaar te zijn voor de toekomst. Vernieuwende initiatieven mogen niet sneuvelen omdat regels die blokkeren.

Accommodaties

Ook in Leudal hebben we te maken hebben met een vergrijzende bevolking. Dat heeft gevolgen. Ook op het gebied van accommodaties. Verenigingen zien het aantal leden teruglopen. Dan kan het lastig worden de kosten te dragen van beheer van accommodaties. Dat vraagt vaak een grotere betrokkenheid en inzet van leden. Ook kan er sprake zijn van samenwerking zoeken met andere verenigingen die al of niet uitmondt in samengaan.

Wij realiseren ons dat samenvoeging van verenigingen geen eenvoudig proces is. Dat vraagt tijd en daar hebben we begrip voor. Het is ook in het belang van de gemeente zelf dat er nieuwe en krachtige organisaties ontstaan. Dat geldt ook wanneer de gebruikers nauwer worden betrokken bij de exploitatie van bijvoorbeeld gemeenschapsaccommodaties. De exploitatie door gebruikers zelf heeft voordelen maar het vraagt een sterke samenwerking tussen gebruikers. Daar zijn intussen goede voorbeelden van in Leudal. We kunnen gezamenlijk leren van de opgedane ervaringen.

Leudal heeft veel accommodaties waarvan een deel is verouderd. Wij vinden verduurzaming belangrijk. Dat vraagt investeringen. Maar ook nagaan of door

gezamenlijk gebruik de exploitatiekosten kunnen worden teruggedrongen. Dat vraagt maatwerk. De behoefte van gebruikers dient daarbij het uitgangspunt te zijn. Dat geldt ook voor gemeenschapsaccommodaties.

Van die ervaringen kunnen en moeten we leren.

Gebruikers centraal stellen vraagt maatwerk. Tegelijkertijd is uitgangspunt bij Ronduit Open dat we wat we in de ene kern doen ook moeten kunnen uitleggen in andere kernen. Wij vinden dat ieder kern recht heeft op een gemeenschapsvoorziening, mits er draagvlak en betrokkenheid is in een kern.

Veiligheid

Leudal heeft te maken met serieuze problemen op het vlak van veiligheid. Denk aan de drugsproductie. Daar moet hard tegen worden opgetreden. Er mag geen enkele ruimte worden geboden voor winstgevendende activiteiten zoals de productie van drugs. Dat vraagt een actieve houding van de gemeente maar vooral ook het actief melden door burgers van wat opvalt.

Maar veiligheid gaat veel verder. Het gaat dan ook om bescherming tegen hoog water. En een actief optreden van de gemeente wanneer er grote overlast dreigt. Dat moet beter.

Veiligheid is ook in het geding bij emissies van bedrijven. Extra aandacht vraagt het Bedrijventerrein Zevenellen. Ronduit Open heeft daar permanent op gewezen en de zaken gevolgd. Er dient maximale zekerheid te zijn dat alle toezeggingen worden nagekomen en dat niet later blijkt dat er sprake is van overlast. Wij willen een permanent registratiesysteem zodat tijdig kan worden ingegrepen bij ongewenste en niet vergunde emissies die de gezondheid bedreigen. Handhaving is daarbij belangrijk. In vergunningen moet standaard een handhavingsprotocol worden opgenomen waarin wordt vastgelegd wat de verplichtingen zijn van een bedrijf wanneer zich onverhoopt problemen voordoen.

Ook moeten de routes voor kinderen naar scholen en sportaccommodaties veiliger. Het mobiliteitsplan biedt daarvoor goede kansen. Maar het verbeteren van verkeersveiligheid door meer fietspaden en betere verlichting is niet voldoende. Handhaving van verkeersregels blijft nodig. Kwetsbare verkeersdeelnemers zoals voetgangers en fietsers verdienen bescherming. We blijven aandringen op snelheidsmetingen en snelheid remmende voorzieningen in overleg met burgers. We willen dat de gemeente bijvoorbeeld in overleg met Dorpsraden de grootste knelpunten per kern inventariseert en met de politie harde afspraken maakt.

Buitengebied, Landbouw en Natuur

De kwaliteiten van Leudal liggen op het gebied van kleinschaligheid, variatie en afwisseling en dus niet op het terrein van uniformering en schaalvergroting. Die kwaliteiten moeten worden benut door verdienmodellen waarin ondernemers een groter aandeel krijgen in de keten. Voor schaalvergroting is enkel ruimte in gebieden waar de omstandigheden zich daarvoor lenen. We kiezen daarom voor nieuwe verdienmodellen. Er zijn tal van initiatieven op het vlak van verbreding

zoals verkoop aan huis, zorg, recreatie en kleinschalige horeca. Die verdienen krachtige ondersteuning, tenzij rechten en belangen in de omgeving zich daartegen verzetten.

Ronduit Open kiest voor een vernieuwende aanpak in het buitengebied. Dat betekent overleg tussen alle betrokken partijen met als doel tot concrete en gedragen initiatieven te komen. Ronduit Open heeft daartoe eerder voorstellen gedaan die moeten worden opgepakt. Dat vraagt vanuit de gemeente een open houding in plaats van enkel de nadruk leggen op allerlei regeltjes waardoor vernieuwing telkens weer wordt gefrustreerd. We moeten af van juridische procedures. Er is dynamiek nodig. De gemeente moet helderheid en ruimte bieden voor de noodzakelijke omslag. In gebieden waar sprake is van overschrijding van geurnormen werkt de gemeente niet meer mee aan bedrijfsontwikkeling zonder dat de geuroverlast wordt teruggebracht. Een landbouw zonder maatschappelijk draagvlak is geen wenkend toekomstperspectief.

Nodig is dat natuur niet langer wordt gezien als een hinderpaal voor economische ontwikkelingen, maar dat we natuur gaan waarderen als waardevol en onmisbaar. Tegelijkertijd moet er inkomen worden verdiend, omdat anders het buitengebied verlonst.

Er is dringend behoefte aan regels voor de omvorming van vrijkomende agrarische gebouwen naar functies die positief bijdragen aan beheer van het buitengebied en/of aan de beleving van voedselproductie. Er is helderheid nodig over wat er wel en niet mag en welke voorwaarden gelden. Bestaande rechten van burgers moeten daarbij zwaar wegen. Ook is een mogelijkheid om tijdelijke ontheffingen te geven voor startende ondernemers om te experimenteren en ervaring op te doen met nieuwe bedrijfsactiviteiten.

In de landbouw is er behoefte aan arbeidskrachten van elders. Ronduit Open is daarbij voorstander van huisvesting. Dat moet gaan om tijdelijke voorzieningen. Wanneer die niet meer nodig zijn dienen die te worden verwijderd. Dat vraagt om harde en heldere afspraken met ondernemers. Wij vinden ook dat bij grootschalige huisvesting omwonenden daar goed bij moeten worden betrokken. We willen niet dat Leudal de huisvesting gaat regelen voor werknemers die in andere gemeenten werkzaam zijn. Huisvesting van internationale werknemers mag geen verdienmodel worden.

Ronduit Open kiest voor scheiding van landbouwverkeer-fietsers-recreanten. Landbouwroutenetwerk dus uitbreiden en handhaven. Samen met de sector zijn afspraken gemaakt over de wegen waar grote landbouwvoertuigen mogen rijden en waar we dat liever niet hebben. De verschillende verkeersdeelnemers moeten zich veilig door Leudal kunnen bewegen.

Ronduit Open kiest niet voor grootschalige zonneweiden, maar voor zonnepanelen op daken. Grootschalige zonneweiden passen niet in een gevarieerd landschap en kosten landbouwgrond. Dan lossen we het ene probleem op en vergroten we problemen in de landbouw.

Omgevingswet

In 2022 (of iets later) zal de Omgevingswet in Nederland in werking treden. De wet beoogt vereenvoudiging van regels en een stevigere rol voor de mensen en bedrijven die geraakt worden door een initiatief in hun omgeving. De gemeente heeft een belangrijke rol en ook de vrijheid om dat op eigen wijze in te vullen.

Wat Ronduit Open betreft moet de Omgevingswet er in Leudal niet toe leiden dat alleen mondige burgers en bedrijven hun belangen kunnen laten gelden. Ook vinden we dat bestaande rechten belangrijk zijn.

De gemeente moet haar kaderstellende en handhavende rol serieus nemen en bestaande belangen zwaar laten wegen. Faciliteren door middel van heldere communicatie en tijdige en volledige informatie vanuit de gemeente zijn daarvoor essentieel. Wij vinden dat de gemeente erop moet toezien dat de zogenaamde Omgevingsdialoog met buurtgenoten transparant wordt gevoerd en de gegeven informatie volledig en correct is.

Openbare ruimte

Beheer van de openbare ruimte en dus ook het onderhoud van openbaar groen een kerntaak van de gemeente. Burgers en bedrijven mogen erop rekenen dat de gemeente zorgdraagt voor uitvoering van het door de gemeenteraad vastgestelde onderhoudsniveau. Waar sprake is van achterstallig onderhoud, is een inhaalslag nodig met aandacht voor verkeersonveilige situaties door te hoog opschietende planten. Dorpsraden kunnen daarbij de gemeente attenderen op probleemsituaties. Goed onderhoud vraagt ook aandacht voor flora en fauna. Het onderhoud moet daar op worden afgestemd. Wij wensen een kleurrijke, diverse en natuurvriendelijke openbare ruimte.

Burgers, verenigingen en bedrijven die initiatieven ontplooiën om zelf in hun omgeving onderhoudstaken op zich te nemen, moeten door de gemeente worden ondersteund. Ook het beheer van de openbare ruimte in het buitengebied is voor Ronduit Open belangrijk. Waar dat mogelijk is, staan we positief tegenover inschakeling van agrariërs bij het beheer. Ook het gebruik van bestrijdingsmiddelen vraagt aandacht. Er verschijnen steeds meer rapporten die waarschuwen voor het effect van bestrijdingsmiddelen op de gezondheid van mens en dier. Wij zijn voorstander van een voorzorgprincipe. Dus niet afwachten totdat zich problemen voordoen.

Handhaving

Regels zonder handhaving zijn waardeloos en voortdurende bron van problemen en juridische procedures. Ronduit Open kiest voor duidelijke en harde regels op hoofdzaken en handhaving daarvan. Dat betekent een handhavingsbeleid waarin veel scherper prioriteiten worden gesteld. Een strakke sturing dus. Geen nodeloze

nadruk op details maar invoelingsvermogen in plaats van misplaatste onbuigzaamheid. Van de ervaringen rond de lockdown moeten we leren, bijvoorbeeld met betrekking tot de horeca.
Veiligheid buitengebied

Helaas komen ook in het buitengebied van Leudal met regelmaat verschillende vormen van criminaliteit voor. Ronduit Open vindt dat de gemeente vanuit haar verantwoordelijkheid voor openbare orde en veiligheid een actieve rol moet pakken in de bestrijding en preventie. Uiteraard samen met partners zoals de politie, provincie, buurgemeenten en andere partijen die in het buitengebied actief zijn. Een heldere en consequente aanpak is nodig, de gemeente moet de regie nemen.

Woningbouw

De woningbouw in Leudal is toe aan een krachtige impuls. Geen nieuwe beleidsnota's maar initiatieven. Niet nog meer woorden maar daden. We willen per kern een inventarisatie van behoeften en van locaties die zich voor woningbouw lenen. Als eerste stap bestaande gebouwen die hun functie hebben verloren of gaan verliezen omvormen naar woningbouw.

Juist gemeentegrond leent zich om constructies met erfpacht te bezien. Dan hoeft de grond niet te worden gefinancierd wat het voor starters gemakkelijker maakt een eigen woning te krijgen.

Vervolgens moeten er kaders en voorwaarden opgesteld worden voor het maken van plannen. Daarna worden woningcorporaties en projectontwikkelaars uitgenodigd om in te schrijven en daarbij ook ruimte bieden aan particuliere initiatieven. Bijvoorbeeld groepen van jonge starters, senioren of voor vernieuwende initiatieven zoals woonzorgcombinaties. Dat vraagt een positieve en meedenkende houding vanuit de gemeente en geen starre nadruk op regels en regeltjes. Op dat terrein is dringend verandering nodig.

Voor bestaande en goedgekeurde plannen wordt vergunninghouders een harde termijn gesteld waarbinnen met de bouw moet zijn begonnen en met betrekking tot oplevering en bewoning op straffe van intrekking van de vergunning.

Bij bestaande oudere woningen willen we een duurzaam stimuleringsbeleid voor omvorming naar huidige woonbehoeften. Dat beleid kan zowel betrekking hebben op omvorming van wooncomplexen in overleg met eigenaren c.q. woningcorporaties als bij woningen in particulier bezit.

Het verbod op verkoop van sociale huurwoningen door corporaties blijft gehandhaafd.

Ondernemers

Kenmerk van modern ondernemerschap is creativiteit en het aangaan van uitdagingen. Dat vraagt van de gemeente een meedenkende overheid die heldere

kaders schept. Het eerste antwoord van de gemeente moet geen 'nee' zijn, maar er moet samen met de ondernemer gekeken worden naar hoe het wel kan. Niet de regels moeten centraal staan maar er moet worden meegedacht vanuit de gemeente. Dus ook geen tegengestelde geluiden vanuit de gemeente. Geen verwachtingen wekken die vervolgens niet worden nagekomen. Dat gebeurt helaas te vaak in Leudal vanwege een gebrekkige interne afstemming binnen het gemeentehuis.

Ronduit Open vindt dat er voor alle ondernemers een duidelijk aanspreekpunt moet zijn en blijven. Ondernemers zijn verantwoordelijk voor de eigen onderneming, maar de gemeente heeft een rol bij het faciliteren. Ondernemers moeten initiatieven kunnen nemen, de gemeente dient kaders te stellen en duidelijk te communiceren. De gemeente moet hierbij ruimte geven aan creatieve ideeën. De gemeente moet flexibel werken en meedenken.

Ronduit Open vindt dat in Leudal ruimte moet zijn voor kleinschalige bedrijvigheid. Uitwisseling van ervaringen en gezamenlijke kennisontwikkeling kunnen daaraan bijdragen.

Bedrijfsverzamelgebouwen passen in die ontwikkeling en kunnen ook startende ondernemers helpen. Jonge ondernemers zorgen voor dynamiek en vernieuwing. Ook vrijkomende agrarische bedrijven komen daarvoor in aanmerking, mits de effecten naar de omgeving aanvaardbaar zijn. Tijdelijke vrijstellingen van het bestemmingsplan op basis van heldere contracten kunnen daarbij van nut zijn. Binnen de regels van aanbestedingen moet er dan ook bekeken worden of opdrachten vaker gegund kunnen worden aan lokale ondernemers. Deze zijn wellicht meer gemotiveerd om kwaliteit te leveren. Ook levert een korte reisafstand een positieve bijdrage aan de duurzaamheid.

Personeel & Organisatie

Ronduit Open is al vanaf 2007 kritisch over de wijze waarop de gemeente functioneert. De investeringen in de bedrijfsvoering hebben veel geld gekost zonder dat daar voldoende resultaten tegenover stonden. Ronduit Open stond vaak alleen in haar kritiek. Pas de laatste jaren constateren we dan ook verbeteringen, maar we zijn er nog niet.

Ronduit Open kiest voor een krachtige sturing waarbij de afstand tussen college, management en werkvloer klein is. Op deze manier kan de voortgang van het werk worden gevolgd, kan er coachend worden opgetreden, kunnen er duidelijke prioriteiten worden gesteld en kan er worden ingegrepen als zaken verkeerd dreigen te lopen. Een krachtige sturing vanuit college en management dus waarbij wordt aangegeven welke richting we op willen en hoe dat moet worden aangepakt. Vooral ook moeten er door raad en college prioriteiten worden gesteld. Geen soms jarenlange trajecten zonder veel resultaat en geen overdreven aandacht voor details maar een praktijkgerichte opstelling. Problemen oplossen die zich voordoen. Dat kan heel wat tijd en kosten besparen.

Ronduit Open vindt dat de kracht en kennis van onze ambtenaren beter moet worden gebruikt in plaats van het met te groot gemak kiezen voor dure externe

inhuur. We huren alleen externen in als dat nuttig en noodzakelijk is. Externe adviseurs zijn nodig wanneer complexe vraagstukken aan de orde zijn waarbij de noodzakelijk kennis intern ontbreekt.

Ronduit Open heeft jarenlang aangedrongen op een onafhankelijke klachtenafhandeling. Die is er nu. Van klachten kunnen we leren als gemeente.

Financiën

Ronduit Open kiest al vanaf de oprichting voor een verantwoord en terughoudend uitgavenbeleid. We willen niet dat burgers via hogere belastingen de rekening betalen voor een te royaal uitgavenbeleid. Daarom hebben we ons vaak verzet tegen belastingverhogingen. In veel jaren houden we geld over doordat er achteraf te hoge belastingen werden geïnd. Een te ruime begroting stimuleert niet tot een terughoudend uitgavenpatroon. Wanneer achteraf blijkt dat burgers teveel belasting hebben betaald moet dat geld terug naar de burgers of het moet worden gereserveerd zodat de belastingen in een volgend jaar niet hoeven te worden verhoogd.

Openheid

Overheidsbeleid en procedures zijn vaak ingewikkeld voor burgers. De gemeente heeft hierin een verantwoordelijkheid door zaken open te communiceren. Transparantie is belangrijk. Duidelijke en heldere taal dus.

Het politieke debat dient in de gemeenteraad te worden gevoerd. Wij zijn tegen het opleggen van geheimhouding als daar niet een dringende noodzaak voor is. Openheid is voor ons een hard uitgangspunt tenzij er nadrukkelijke redenen zijn voor geheimhouding. Die openheid moet beter. Dus geen misplaatst beroep op privacy, enkel bedoeld om zaken onder de tafel te houden.

Het College moet Raadsleden volledig, correct en tijdig informeren. Alleen wanneer de belangen van de gemeente door openbaarheid zouden worden geschaad, dient deze informatie vertrouwelijk te worden verstrekt en door de raadsleden vertrouwelijk te worden behandeld.

Communicatie

Wij zien een samenleving ontstaan waar er veel mondige en digitaal bekwaam zelfstandige burgers volwaardig meedoen met de samenleving. Waarin burgers niet meer gezagsgetrouw doen wat de overheid hen opdraagt. Kritische burgers kunnen het de overheid wel eens lastig maken maar zij zijn ook kostbaar omdat ze de vinger leggen op zwakke punten in het beleid. De overheid is geen monopolist meer maar moet burgers als volwaardige partner gaan zien.

Helder, duidelijk en open communiceren met burgers moet de norm zijn. Dat geldt voor contacten met burgers aan de balie in het gemeentehuis, in spreekkamers, in keukentafelgesprekken, in e-mails, in brieven op de website van de gemeente. Dus

formeel taalgebruik zoveel mogelijk vermijden. Goed communiceren betekent ook dat burgers actief en tijdig moeten worden betrokken bij besluiten. Er moet direct gecommuniceerd worden met alle burgers en uiteraard met dorpsraden of belangengroepen. Ook de 'stille' burger moet gehoord worden. Bovendien blijkt telkens weer dat ook burgers goede ideeën hebben die ze ook willen delen. Naast de mondige burger zien we ook een grote groep die meer moeite heeft om mee te komen in de samenleving. Voor hen gaat de techniek te snel en daardoor kunnen zij niet volwaardig meedoen. Voor die burgers heeft Ronduit Open extra aandacht. Die burgers verdienen extra aandacht. Die burgers hebben behoefte aan ander vormen van communicatie en bij die burgers hebben we ook meer geduld nodig. Deze kwetsbare burgers laten wij niet in de kou staan. Zij kunnen bij ons terecht en wij helpen waar mogelijk. Kwetsbare burgers kunnen altijd bij Ronduit Open terecht zoals we ook de afgelopen vier jaar vrijwel iedere dag en iedere week via ombudswerk in praktijk hebben gebracht.

Communiceren via online-kanalen moet een middel zijn, maar geen doel. Het gevolg van online communiceren kan niet zijn dat bepaalde mensen geen informatie meer kunnen krijgen. Het hebben van digitale vaardigheden moet geen voorwaarde zijn voor het verkrijgen van informatie. Burgers en bedrijven moeten de kans krijgen in fysieke vorm informatie te ontvangen.

Rol raadsleden

Een raadslid is op de eerste plaats een volksvertegenwoordiger. Niet alleen ten tijde van de verkiezingen maar vier jaar lang. Dat betekent open staan voor problemen van burgers, hen de weg wijzen in de ingewikkelde regels van de overheid. Maar ook actie ondernemen wanneer burgers niet correct worden behandeld door de gemeente. Ombudswerk is bij Ronduit Open al veertig jaar belangrijk en dat blijft zo, ook de komende vier jaar. Dat vraagt een kritische en zelfstandige houding ten opzichte van het College, ongeacht de samenstelling ervan.

Een raadslid bepaalt ook samen met collega-raadsleden de hoofdlijnen van bestuur. Op de derde plaats moet een raadslid het College controleren. De Raad controleert of het College de door de Raad gegeven opdrachten correct en binnen de begroting uitvoert

Ronduit Open is tegen een scherpe scheiding in de Raad tussen partijen die een wethouder leveren en andere partijen. Dus niet automatisch het college volgen maar een open houding. Zo hebben we afgelopen jaren regelmatig samengewerkt met oppositiepartijen. We zijn tegen een benadering waarin oppositiepartijen vier jaar lang buitenspel worden gezet. In de Raad moet ruimte zijn voor andere standpunten. De discussies mogen scherp zijn zonder dat die onderlinge relaties onder druk zetten.

In de raad en buiten de raad kan iedereen bijdragen aan Leudal en daarmee van waarde zijn voor Leudal en haar inwoners. Dat wil zeggen dat RO niemand uit- of buitensluit, RO gaat met iedereen in gesprek en wil met iedereen samenwerken.

Maar wij vragen/verwachten eenzelfde respectvolle en fatsoenlijke benadering ook van anderen.

Ronduit Open vindt dat ombudswerk de basis vormt voor het zijn van raadslid. Wij zijn er voor de burgers. Sommige burgers weten de weg maar anderen niet. Burgers die hulp nodig hebben in hun verhouding tot de gemeente kunnen bij ons terecht. Wij maken burgers wegwijs. We vragen dossiers op indien nodig, beoordelen die, stellen kritische vragen en benoemen zaken die niet goed gaan. Uiteraard komen we met voorstellen tot verandering en verbetering.

Tot slot : collegevorming

Ook in de komende vier jaar is Ronduit Open bereid bestuurlijke verantwoordelijkheid te dragen door deel te nemen aan het College. Drie punten zijn daarbij doorslaggevend. Op de eerste plaats uiteraard de uitslag van de verkiezingen. We kunnen niet zonder dat burgers ons het vertrouwen geven. Op de tweede plaats dienen onze principes en uitgangspunten herkenbaar in een Collegeprogramma tot uitdrukking te komen. Op de derde plaats moet er sprake zijn van onderling vertrouwen binnen het nieuw te vormen College.

Kandidaten

Al vanaf de oprichting van Ronduit Open hebben wij het beginsel van "de meeste stemmen gelden". Niet de plaats op de kandidatenlijst is bepalend voor wie raadslid wordt maar wie de meeste stemmen krijgt. Dat vinden we het meest eerlijk. Daarmee bepaalt u als burger welke kandidaten raadslid worden.

